

Notat om evaluering, kvalitetsudvikling og monitorering af de rehabiliterende sundhedsindsatser i Træning og Rehabilitering

Evaluering af sundhedsindsatserne

Ishøj Kommune tilbyder rehabiliterende sundhedsindsatser til borgere med KOL, diabetes 2, kræft, hjertekar-sygdom og lænderygsmerter. Formålet med indsatserne er at styrke borgerens empowerment dvs. borgernes evne til at mestre hverdagslivet med en kronisk sygdom. Træning og Rehabilitering har i samarbejde med enheden Sundhed og Analyse gennemført en evaluering af indsatserne med henblik på at kvalitetsudvikle tiltagene. Der bliver taget udgangspunkt i forløbsprogram for diabetes 2. I evalueringen er følgende omkring målgruppen bl.a. beskrevet:

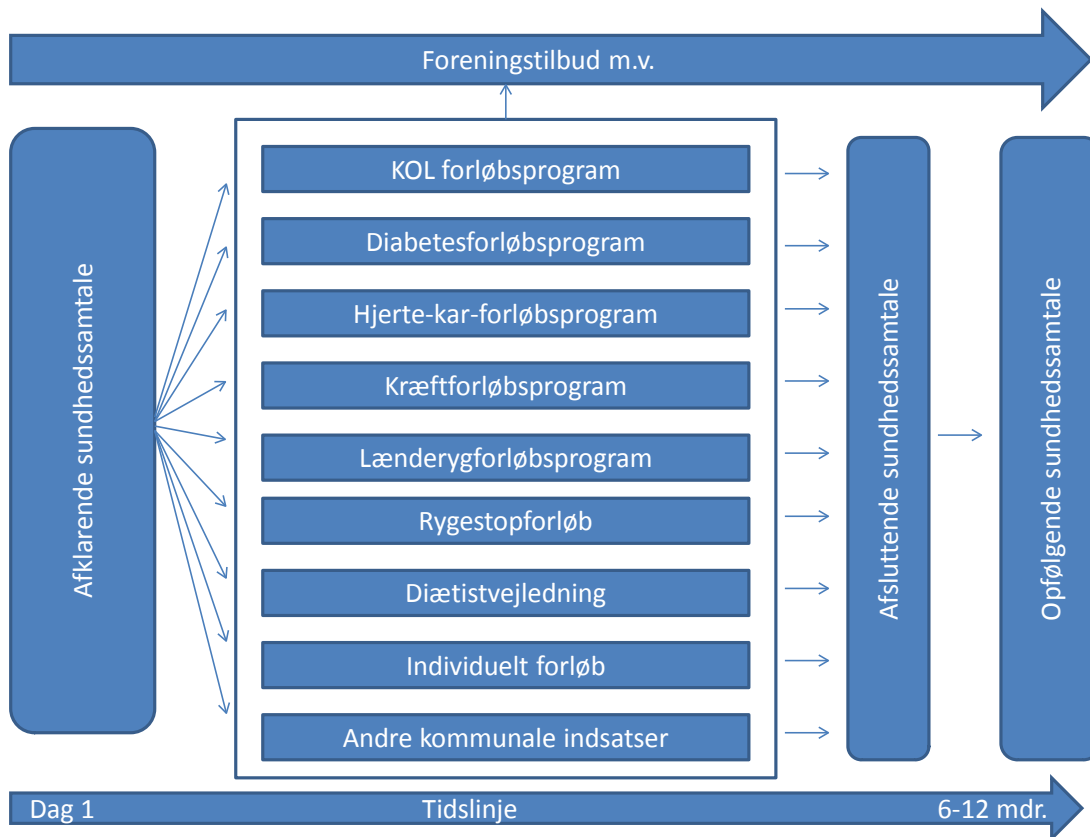
- Indsatsen er for voksne borgere, og de fleste borgere, der henvises, er over 60 år.
- Borgerne er enten nydiagnostiserede eller dysregulerede i deres sygdom.
- Der er stor diversitet i målgruppen:
  - Borgerne varierer i forhold til deres kompetencer og ressourcer.
  - Nogle borgere har behov for individuel vejledning, mens andre vil have større udbytte af at deltage på hold og møde andre i samme situation.
  - Nogle ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk har en anden kulturel forståelse af sundhed og sygdom, hvilket har betydning for deres udbytte af indsatsen.

Kvalitetsudvikling af sundhedsindsatserne

Med baggrund i evalueringen har Træning og Rehabilitering iværksat en kvalitetsudvikling af de eksisterende sundhedsindsatser for at sikre, at de lever op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Der er taget kontakt til andre kommuner for at få inspiration af deres praksis, og den eksisterende evidens på området er undersøgt. Dette har bevirket, at der nu er implementeret en metode til brug i de individuelle sundhedssamtaler. Denne metode understøtter en helhedsorienteret tilgang til borgerne med udgangspunkt i et bredt sundhedsperspektiv. Desuden understøtter samtalerne muligheden for, at der kan tilrettelægges forløb ud fra en individuel tilgang. Samtalerne bevirker samtidig, at sundhedskonsulenterne nu får hyppigere kontakt til den enkelte borger, samt at denne kontakt bevares over længere tid. Ifølge evidens på området er det netop disse elementer, som øger sandsynligheden for, at borgeren udvikler større empowerment i forhold til at leve livet med en kronisk sygdom. Der er således tale om et forløb, hvor der afholdes en sundhedssamtale indledningsvis for at tilrettelægge en indsats med baggrund i borgerens ønsker og behov. Efter indsatsen afholdes der en afsluttende samtale, samt en opfølgende samtale efter yderligere nogle måneder (se figur 1).

Figur 1: Oversigt over sundhedsindsats i Træning og Rehabilitering

Monitorering af sundhedsindsatser

Monitorering og effektmåling på sundhedsområdet er et komplekst område, da borgernes sundhedsadfærd også kan være præget af andre faktorer end det forløb, de deltager i. Det kan således være svært at konkludere om, hvorvidt det er selve indsatsen, der har ført til en eventuel ændring for borgeren. Desuden bliver biomedicinske markører som fx vægt og blodsukker udtryk for et øjebliksbillede af borgerens tilstand. Det er derfor mest hensigtsmæssigt at bruge disse parametre i arbejdet med den enkeltes motivation fremfor som egentlig effektmål af indsatsen.

Træning og Rehabilitering har taget kontakt til Sundhedsstyrelsen og andre kommuner for at undersøge hvilke redskaber, som kan anvendes til effektmåling. Nationalt bliver der arbejdet med at udvikle et spørgeskema, som bl.a. skal bruges til at måle effekten på rehabiliterende indsatser til kronikere. Sundhedsdatastyrelsen er i øjeblikket ved at udvikle et spørgeskema til diabetesforløb. Spørgeskemaet er en behovsvurdering og et værktøj til dialog i sundhedssamtalerne. Samtidig er det intentionen, at det skal fungere som et dialogværktøj mellem kommune, almen praksis og hospitaler, da alle parter kan tilgå spørgeskemaet. Skemaet genererer samtidig data, som kan bruges til at fortælle, om et forløb har den forventede effekt. Sundhedsdatastyrelsen forventer at kunne udbrede spørgeskemaet primo 2020.

Indtil dette spørgeskema er implementeret, har Træning og Rehabilitering valgt at fokusere på at generere aktivitetsdata for de rehabiliterende sundhedsindsatser. Disse data skal anvendes til ledelsesinformation på tilsvarende vis som fx på træningsområdet, som værktøj til ledelsesmæssig styring af opgaven og til at kvalitetsudvikle indsatserne.

Kommende udviklingsarbejde af sundhedsindsatserne

Med baggrund i evalueringen er der defineret følgende indsatser, som Træning og Rehabilitering vil arbejde med i det kommende år:

- Videreudvikle relevante indsatser for at kunne imødekomme diversiteten i målgruppen.
- Implementering af Sundhedsdatastyrelsens spørgeskema til diabetes så snart det bliver frigivet til nationalt brug.
- Løbende udvikle de enkelte forløbsprogrammer og andre indsatserne for at sikre, at indsatsen fortsat lever op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger.
- Udvikle en rekrutteringsstrategi for indsatserne målrettet borgere, almen praksis og hospitaler.
- Kompetenceudvikle sundhedskonsulenterne til at kunne varetage de nye metoder, som tages i brug.
- Udvikle samarbejdet med Kultur & Fritid for at skabe brobygning til tilbud i foreningslivet.
- Indgå i et tværsektorielt samarbejde med Steno Diabetes Center Copenhagen om at udvikle diabetesundervisning for borgere med urdu, tyrkisk og arabisk som førstesprog.

/Mette Lemser